

۱

ساده نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null سوال ۱

قضای الهی.

۲

ساده تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null سوال ۲

رابطه میان اختیار و اراده در انسان و خواست الهی یک رابطه طولی است. در رابطه طولی هریک از علت‌ها در یک ردیف و مستقل نیستند بلکه در مرتبه‌های مختلف قرار دارند و علت مرتبه پایین، وابسته به علت مرتبه بالایی است.

۳

ساده نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null سوال ۳

علل عرضی و علل طولی.

۴

ساده تشریحی ۱۳۹۷

گزینه درست: null سوال ۴

امام علی (ع) در بازگشت از جنگ صفین، خطاب به مردی که از قضا و قدر الهی در مورد رفتن به جنگ سؤال نمود، فرمود: «خداوند به شما سه اجر بزرگ عنایت فرموده، اجر رفتن به جنگ، زیرا با اراده خود رفتید؛ اجر حضور در جبهه، زیرا به اراده خویش در آن‌جا حضور داشتید، اجر بازگشت از نبرد، زیرا به اراده خود بازگشتید و در هیچ‌یک از این مراحل مجبور نبودید.» سپس امام، به برداشت ناصحیحی که در ذهن آن مرد بود، اشاره کرد و فرمود: «شاید از این‌که گفتم رفتنتان بنابر قضا و قدر الهی بود، گمان کردی قضا و قدر، جبری و حتمی بود؟ اگر اعمال مردم بر این‌گونه بود، پاداش و مجازات، بیهوده و باطل می‌شد.»

۵

ساده تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null سوال ۵

خداوند، قدرت اختیار و اراده را به ما عطا کرده و از ما خواسته است با استفاده از آن، برای زندگی خود برنامه‌ریزی کنیم و به قله‌های کمال برسیم و تا آنجا پیش برویم که جز خداوند، عظمت آن را نمی‌داند و اعتقاد به خدای حکیم این اطمینان را به انسان می‌دهد که جهان خلقت حافظ و نگهبانی دارد که در کار او اشتباه نیست و کشتی جهان به خاطر داشتن چنین ناخدایی، هیچ‌گاه غرق و نابود نخواهد شد.

۶

ساده تشریحی ۱۳۹۴

گزینه درست: null سوال ۶

پیام آیهی ۳ سورهی انسان، هدایت یافتن انسان به راه راست و مسئولیت انسان و اختیار وی در انتخاب طریق صحیح یا راه نادرست است.

۷

ساده تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null سوال ۷

- ۱- علل عرضی: در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به‌صورت مجموعه و با همکاری یک‌دیگر مشارکت کنند.
- ۲- علل طولی: گاهی تأثیر چند عامل در پیدایش یک پدیده این گونه است که یک عامل در عامل دوم اثر می‌گذارد و عامل دوم در عامل سوم تأثیر می‌کند تا اثر عامل اول را به معلول منتقل کند. برای مثال به هنگام نوشتن چند عامل در طول هم در انجام این‌کار دخالت دارند:
- ۱- نفس یا روح که اراده نوشتن کند.
- ۲- ساختار عصبی بدن که با اراده نفس، موجب حرکت دستمان می‌شود.
- ۳- دست که قلم را به حرکت در می‌آورد.
- ۴- قلم که با حرکت خود در صفحه، جملات را می‌نگارد.

۸

گزینه درست: null

سوال ۸

ساده

تشریحی ۱۳۹۹

برخی چنین پنداشته‌اند که قضا و قدر الهی با اختیار انسان ناسازگار است (منافات دارد) و تصور می‌کنند تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است درحالی‌که معنای قضا و قدر الهی این است که هرچیزی مهندسی و قاعده خاص خود را دارد و تمام جهان بر آن قواعد بنا شده است و این قواعد توسط انسان قابل یافتن و بهره‌گیری است. بدون پذیرش قضا و قدر الهی هیچ نظامی برقرار نمی‌شود و هیچ زمینه‌ای برای کار اختیاری پدید نمی‌آید.

۹

گزینه درست: null

سوال ۹

ساده

تشریحی ۱۳۹۹

ریزه‌کاری‌ها و نقشه جهان – تقدیر الهی / اجرا و پیاده کردن قوانین – قضای الهی
حدود مخلوقات – تقدیر الهی

۱۰

گزینه درست: null

سوال ۱۰

ساده

تشریحی ۱۳۹۹

براساس تقدیر الهی، جهان هستی قانونمند است و موجودات مسیر تکاملی خود را می‌پیمایند.
شناخت قوانین حاکم بر جهان خلقت (طبیعت) از طریق علوم مختلف، موجب آشنایی انسان با نشانه‌های الهی و بهره گرفتن از طبیعت می‌شود.

۱۱

گزینه درست: null

سوال ۱۱

متوسط

نهایی ۱۴۰۰

الف) صحیح (ب) صحیح
ج) غلط (د) غلط

۱۲

گزینه درست: null

سوال ۱۲

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

موارد (الف و د) صحیح هستند ولی موارد (ب و ج) نادرست هستند. زیرا خداوند این‌گونه تقدیر کرده است که انسان کارهایش را با اختیار انجام دهد و کسی نمی‌تواند از اختیار که ویژگی ذاتی اوست، فرار کند حتی اگر بخواهد آن را انکار کند و از آن فرار کند (خارج شود) باز هم این‌کار اختیاری بوده چون همین کار را با خواست و اراده خود انجام داده است.
و باید بدانیم براساس قضا و قدر، رابطه اراده انسان و اراده الهی یک رابطه طولی است نه عرضی.

۱۳

گزینه درست: null

سوال ۱۳

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

خداوند، قدرت اختیار و اراده را به ما عطا کرده و از ما خواسته است با استفاده از آن، برای زندگی خود برنامه‌ریزی کنیم و به قله‌های کمال برسیم و تا آنجا پیش برویم که جز خداوند عظمت آن را نمی‌داند. اعتقاد به خدای حکیم که با حکمت خود جهان را خلق کرده و اداره می‌کند، این اطمینان را به انسان می‌دهد که همه وقایع و رخدادها جهان، تحت یک برنامه سامان‌دهی شده و غایتمند انجام می‌گیرد، نه اتفاقی و بی‌هدف.
دقت شود که درک قانونمندی جهان، با قوه تعقل صورت می‌گیرد، نه قدرت اختیار.

۱۴

گزینه درست: null

سوال ۱۴

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

طراحی، اندازه‌گیری و تعیین ویژگی‌های جهان با علم الهی صورت می‌پذیرد و به قدر الهی مربوط است.
تحقق یافتن و صورت پذیرفتن روابط جهان با اراده الهی، وابسته به قضای الهی است.
در آیه «قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا: هَـمَانَا از جانب پروردگارتان برای شما دلایل روشنی آمد. پس هر کس بینا گشت، پس به سود اوست و هر کس کوردل گردد، به زیان اوست»، اختیار انسان با بصیرت با دلایل روشن معرفی شده است.

۱۵

گزینه درست: null

سوال ۱۵

متوسط

تشریحی ۱۳۹۷

کلید رهایی و نجات از این تفکر که «اگر تلاش بکنم، چون شکست من در علم خداوند آمده است، تلاشم به جایی نخواهد رسید»، در این نکته نهفته است که علم خداوند هم پایان و نتیجه امور و هم فرایند انجام حوادث را دربرمی‌گیرد.
بر اساس آیات قرآن، علت این‌که کشتی‌ها می‌توانند در دریاها حرکت کنند، اذن الهی و روزی‌طلبی انسان ذکر شده است: «بِأَمْرِهِ وَ لِيَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ»

۱۶

سوال ۱۶

گزینه درست: null

نهایی ۱۳۹۹

دشوار

به راستی که دلایل روشن از جانب پروردگارتان به سوی شما آمد. پس هرکس بینا گشت، به سود خود او، و هرکس کوردل گردد به زبان اوست. (درس ۵ ص ۵۷)

۱۷

سوال ۱۷

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۸

دشوار

طبق آیه شریفه «اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لَتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ»: «خداوند کسی است که دریا را برای شما رام کرد تا به فرمان خدا کشتی را در آن به حرکت درآورد و از روزی او بجوید و شاید سپاسگزار باشید.» هدف از تسخیر دریا، روزی طلبی انسان است و انسان در شکرگزاری و ناسپاسی مختار است.

۱۸

سوال ۱۸

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۷

دشوار

همه موارد مذکور، صحیح می باشد.

۱۹

سوال ۱۹

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۷

دشوار

آیه «قد جاءكم بصائر...» بیانگر این است که خداوند، رهنمودها و دلایل روشن خود را برای ما انسان ها می فرستد و این انسان است که براساس «تفکر و تصمیم» با این رهنمودها مواجه می شود. او هم می تواند تصمیم به مخالفت و نادیده گرفتن آن ها بگیرد و هم می تواند با نظر و تصمیم درست، به انتخاب صحیح دست زند و به نفع خویش گام بردارد. آیه ذکر شده، بیانگر داشتن قدرت تفکر و تصمیم گیری از نشانه های اختیار انسان است.

۲۰

سوال ۲۰

گزینه درست: null

نهایی ۱۴۰۱

دشوار

تصور می کنند تقدیر چیزی غیر از قانونمندی و نظم در آن است که وقتی به حادثه ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را برهم می زند.

۲۱

سوال ۲۱

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۸

دشوار

آسمان و دریا در هر شرایطی رام و مسخر انسان نمی شود. فقط در صورتی رام و مسخر انسان می شود که انسان ویژگی ها و قانونمندی های آن ها (تقدیرات الهی) را بشناسد و آیه شریفه «إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ» نیز به تقدیرات الهی و ویژگی های هر موجود اشاره دارد. قرآن کریم می فرماید: «اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لَتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ».

دقت شود که «لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ» بیانگر مهم ترین ثمره روزه می باشد که در آیه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ ... لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ» به آن اشاره شده است.

۲۲

سوال ۲۲

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۹

دشوار

طبق آیه «إِنَّ اللَّهَ يُمِصُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ أَنْ تَزُولَا وَ لئنْ زَالَتَا أُنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ...»، هدف خداوند از نگهبانی جهان، نابود نشدن آن است: «أَنْ تَزُولَا»
انحصار تدبیر الهی، یعنی این که فقط خداوند می تواند جهان را از نابودی نجات دهد، در عبارت «أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ»: «کسی نمی تواند آن ها را حفظ کند مگر خود خداوند» تبیین گردیده است.

۲۳

سوال ۲۳

گزینه درست: null

تشریحی ۱۴۰۰

دشوار

اراده الهی مبنای قضای الهی است. ویژگی ها و روابط بین موجودات بیانگر قدر الهی است.

۲۴

سوال ۲۴

گزینه درست: null

تشریحی ۱۴۰۰

دشوار

در دیدگاه صحابی، امام چه در سایه دیوار کج و چه در سایه دیوار محکم باشد، اگر قرار بر مردن باشد خواهد مرد (قضای یکسان). یعنی قضای یکسان از هر نوع تقدیری پدید می آید.

۲۵

سوال ۲۵

گزینه درست: null

نهایی ۱۴۰۰

دشوار

کردار اختیار، انسان ها در دنیا.

